

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

IQTISODIY O'SISH
FANINIG O'QUV DASTURI
(masofaviy ta'lim shakli)

Bilim sohasi: 400000 _ Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410000 _ Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60410100 - Iqtisodiyot

Samarqand – 2026

Mazkur o'quv dasturi Iqtisodiyot fakulteti Kengashining 2026-yil
26.06 11-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur o'quv dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 24.06 11-sonli yig'ilish bayoni).

Tuzuvchilar:

N.A.Rajabov - Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasidan mudiri v.b.

J.A.Javmanov - Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasidan assistenti.

Taqrizchilar:

S.A.Abduraimov – i.f.f.d., professor, Samarqand iqtisodiyot va servis institutining «Xalqaro turizm va turizm servisi» kafedrasidan mudiri.

N.M. Abduraimov – Samarqand viloyati statistika boshqarmasi, Xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'limi boshlig'i.

4.	Jakub Growiec. Accelerating Economic Growth: Lessons from 200,000 Years of Technological Progress and Human Development – Cham: Springer International Publishing AG, 2022. – 420 p.
5.	Robert J. Barro, Xavier Sala-i-Martin. Economic Growth (Updated Edition/Print variants in use in 2022–2023 courses) – Cambridge, MA: MIT Press, 2022. – 650 p.
6.	Economic Growth and Development: A Dynamic Dual Economy Approach. Das, Sibabrata, Mourmouras, Alex, Rangazas, Peter 2024. 276 pages
7.	Growth and Distribution: Second Edition. Foley, Duncan K; Michl, Thomas R; Tavani, Daniele. Cambridge: Harvard University Press; 2019. 416 pages
8.	Acemoglu, Daron. Introduction to Modern Economic Growth. Princeton University Press, 2016
Axborot manbaalari	
9	https://press.princeton.edu/books/hardcover/9780691132921/introduction-to-modern-economic-growth?srsltid=AfmBOory3HdoHBd2-CiEhvmju1oLUeloQcl9UEC8vDUS7c-PA3lcSrq4
10	https://www.hup.harvard.edu/books/9780674046054
11	https://global.oup.com/academic/product/growth-theory-9780195109030?cc=uz&lang=en&
12	https://drive.google.com/file/d/1Walh42balD-p4nEKcsGz3Se08IDV/cyP/view
13	https://drive.google.com/file/d/16sLQVivrLsdP5nRsYzkh1AHUhri2TJZG/view
14	https://nuran-edu.uz/media/books/2024/05/22/1714127373.pdf
15	https://lib.utu-ranch.uz/media/files/2024/09/13/iqtisodiy_osish.pdf
16	https://unilibrary.uz/literature/720145

1. Fan ma'lumotlari						
Fan/modul kodi IO'2405	O'quv yili 2026-2027	Semestr 4			ECTS – Kreditlar 5	
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek	O'quv rejadagi tartib raqami 60410100 – 2.03			Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi Iqtisodiy o'sish	Jami yuklama (soat)	Auditoriya mashg'ulotlari jami – 60 soat, shundan:			Mustaqil ta'lim (soat)	Kurs ishi
		Ma'ruza	Amaliy	Lab-ya		
	150	30	30	-	90	-

2. Fanning mazmuni
Fanning maqsadi – talabalarga iqtisodiy o'sishning nazariy asoslari, omillari, qonuniyatlari va mexanizmlarini o'rgatish hamda mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishini ta'minlash yo'llari bo'yicha talabalarda ilmiy bilim va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat.
Fanning vazifalari – iqtisodiy o'sishning mohiyati, mazmuni va ahamiyatini o'rganish, iqtisodiy o'sishni baholovchi asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni tahlil qilish, iqtisodiy o'sishning ichki va tashqi omillarini aniqlash hamda ularning ta'sirini baholash, kapital, mehnat, tabiiy resurslar va texnologik taraqqiyotning iqtisodiy o'sishdagi rolini tahlil qilish, investitsiyalar, innovatsiyalar va inson kapitalining iqtisodiy rivojlanishga ta'sirini baholash, iqtisodiy siyosatning iqtisodiy o'sishga ta'sir mexanizmlarini o'rganish.

3. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar
1. (IQN1211210) Iqtisodiyot nazariyasi
2. (ITT1105) Iqtisodiy talimotlar tarixi
3. (IQS1305) Iqtisodiy siyosat
4. (IQMT1305) Iqtisodiyotda ma'lumotlar tahlili

4. Ta'lim natijalari (TN)
Kasbiy kompetensiyalar:
TN1 "Iqtisodiy o'sish" fanning mazmuni, mohiyati va rivojlanish bosqichlari haqida umumiy tushunchaga ega bo'ladi. Nazariy asoslarni ishlab chiqish, iqtisodiy o'sishning turli modellari (masalan, Solow modeli, Harrod-Domar modeli, endogen o'sish modeli) orqali iqtisodiy o'sish jarayonlarini tushuntirish, o'sish omillarini tahlil qilish, kapital, mehnat, texnologiya, ta'lim, sog'liqni saqlash, infratuzilma haqida bilimga ega bo'lishlari kerak.

TN2	Iqtisodiy o'sishning nazariy asoslarini, barqaror va uzoq muddatli o'sish strategiyalarini ishlab chiqish, davlat siyosatlarini, investitsiyalar va infratuzilma orqali iqtisodiy o'sishni qanday rag'batlantirish mumkinligini aniqlash, taraqqiyot darajasidagi tafovutlarni tushuntirish hamda amaliyotda ularni qo'llash ko'nikmalarini shakllantirish haqida bilishlari lozim.
TN3	Xalqaro tajriba va milliy iqtisodiy o'sishning strategiyalari bilan tanishadi hamda innovatsion loyihalarni yaratish va baholash bo'yicha boshlang'ich ko'nikmalar haqida bilimga ega bo'lishlari kerak.
TN4	Iqtisodiy o'sish davrida ilm-fan, texnologiya va innovatsiyalarning asosiy rolini anglaydi hamda ularni iqtisodiyotning turli sohalariga ijobiy ta'sirlarini o'rganib o'zlarida kerakli tajriba va loyihalarni o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'ladi.
TN5	Iqtisodiy o'sishning mamlakat rivojlanishida tashqi va ichki muhit omillar va qonuniyatlariga mamlakatimiz va boshqa davlatlarning iqtisodiy o'sish sur'atlarini solishtirishni, turli davr va makonlarda iqtisodiy o'sishni statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilishda baho bera oladi.
TN6	Iqtisodiy o'sishning mexanizmlarini, ilmiy-texnik ishlanmalarini tijoratlashtirish, innovatsion rivojlantirish strategiyalarni o'rganish, ilmiy kashfiyotlar, ixtirolar va litsenziyalashning mohiyati va amalga oshirish bosqichlarini o'rganadi va ulardan foydalana oladi.
Ko'nikmalar:	
TN7	Iqtisodiy o'sishning turli modellari orqali iqtisodiy o'sish jarayonlarini biladi.
TN8	Xalqaro tajriba va milliy iqtisodiy o'sishning strategiyalarini biladi.
TN9	Iqtisodiy o'sish davrida ilm-fan, texnologiya va innovatsiyalarning asosiy rolini biladi.
TN10	Iqtisodiy o'sishning mamlakat rivojlanishida tashqi va ichki muhit omillar va qonuniyatlarini biladi.

5.	Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli:	Soat
	Ma'ruza (M)	30
M1	Iqtisodiy o'sish faniga kirish. Iqtisodiy o'sish mohiyati va mazmuni. Iqtisodiy o'sishning dastlabki shartlari. Iqtisodiy o'sish va iqtisodiyotdagi tarkibidagi o'zgarishlar. Iqtisodiy o'sish va rivojlanish. Yalpi ichki mahsulot iqtisodiy o'sish ko'lamini va o'lchamlarini tahlil etish vositasi sifatida. [1,2]	2
M2	Solov modeli va o'sish matematikasi. Iqtisodiy o'sish nazariyalarining rivojlanishi ularning mazmuni va tugan o'rni. E.Domarning neokeynschilik o'sish modellari. R.Xarrodning neokeynschilik o'sish	2

➤ fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirida bajarsa; ➤ fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa; ➤ fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa; ➤ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; ➤ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa.
d) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➤ fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa; ➤ fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa; ➤ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; ➤ bayon qilish ravon bo'lmasa; ➤ fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa; ➤ fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
e) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin: ➤ fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa; ➤ fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa; ➤ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa; ➤ fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa; ➤ fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa; ➤ fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa; ➤ fanni bilmasa.

10.	Foydalanilgan adabiyotlar
Asosiy adabiyotlar	
1.	M.A.Mamatov. Iqtisodiy o'sish. (O'quv qo'llanma) – Toshkent.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi", 2021 – 384 bet.
2.	A.Abduvoxidov, Z.Zikriyayev, M.Mamatov, G.Berdiyev, E.Bo'riboyev, D.B.Eshpulatov. Iqtisodiy o'sish. (Darslik) – Guliston.: "Ziyo nashr matbaa", 2022 – 535 bet.
3.	B.D.Xajiev, D.Q.Axmedov, G.E.Zaxidov, Q.Q.Mambetjanov. Iqtisodiy rivojlanish nazariyalari (Darslik) – T.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi", 2018. - 428 bet
Qo'shimcha adabiyotlar	

**Izoh: Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarining 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan.*

7.	Ta'lim texnologiyalar va metodlari
	➤ ma'ruzalar; ➤ amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; ➤ interfaol keys-stadilar; ➤ blits-so'rov; ➤ guruhlarda ishlash; ➤ taqdimotlarni qilish; ➤ jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
8.	Talabalar tomonidan kridetlarni olish uchun talablar
	Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

9.	Talabalar bilimini baholash mezonlari
	a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➤ fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa; ➤ fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas; ➤ fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa; ➤ fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa; ➤ berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa; ➤ konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa; ➤ mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa; ➤ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa; ➤ nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish; ➤ tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish. b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➤ fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas; ➤ fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;

	modellari. R.Solouning neoklassik iqtisodiy o'sish modeli. Iqtisodiy o'sishdagi mehnat va fondlarning nisbiy miqdori. Iqtisodiy o'sishda J.Mid modeli. Iqtisodiy o'sishni A.Lyuis modeli. Qimmatli qog'ozlar va oqimlar va iqtisodiy o'zgaruvchilarning o'lchamlari. O'zgaruvchilarning mutlaq, proporsional va foizli o'zgarishlari. Elastiklik (Tezkor ko'rib chiqish). Diskret vaqt va uzluksiz vaqt. Diskret vaqt o'zgaruvchilarning o'sishi. [1,2]	
M3	Tutash avlodlar iqtisodiy o'sish modeli. Tutash avlodlar iqtisodiy o'sish modelida jamg'arishning mohiyati va omillari. Uy xo'jaliklari jamg'armalari va investitsiyalari. Raqobatbardoshlik kategoriyasining mohiyati va metodologik asoslari. Milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini iqtisodiy o'sishga ta'siri. [1,3]	2
M4	Fiskal siyosat. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solishning nazariy asoslari, maqsadi, usullari va vositalari. Iqtisodiy o'sishni davlat tomonidan tartibga solish. Davlatning fiskal siyosati, uning maqsadi va iqtisodiy dastaklari. O'zbekiston Respublikasida iqtisodiyotini barqaror o'sishida davlatning fiskal siyosatining o'rni. [1,3]	2
M5	G'oyalar iqtisodiyoti. Inson kapitali, Texnologiya, Intelektual mulk va kapital. G'oyalar iqtisodiyoti zamonaviy iqtisodiy taraqqiyotda intellektual mulk, yangiliklar, texnologik ixtirolar va ijodiy fikrlar asosiy ishlab chiqarish omiliga aylanganini ifodalovchi tushuncha. An'anaviy iqtisodiyotda yer, mehnat va kapital asosiy omillar bo'lgan bo'lsa, bugungi kunda g'oya, bilim va innovatsiya iqtisodiy o'sishning eng muhim manbai hisoblanadi. [1,2]	2
M6	O'sish dvigateli. Texnologik progress va iqtisodiyoti. Iqtisodiy o'sishning texnologik modeli va g'oyalari. P.Romer, R.Lukas va U.Nordxauss g'oyalari. Iqtisodiy o'sishning endogen nazariyasi. Endogen o'sish omili sifatida innovatsiyalarning turlari va ularning endogen xususiyatlari. Iqtisodiy o'sishda "Texnologik turki" gipotezi va texnologik ukladlar. Innovatsion investitsion iqtisodiy o'sishning turlari va uni tavsiflovchi belgilar. Texnik taraqqiyot manbalari. Texnik taraqqiyotning uchta ta'siri. Uzluksiz texnik taraqqiyot. Texnik taraqqiyot va iqtisodiy o'sish. Mujassamlangan texnik taraqqiyot. [1,3]	2
M7	To'liq bir tarmoqli neoklassik o'sish modeli va o'rnini o'rnishtirish ta'siri: neoklassik model. Iqtisodiy konvergensiya to'g'risidagi nazariyalar. Iqtisodiy o'sish va rivojlanayotgan mamlakatlar. Iqtisodiy o'sish, daromadlarni kamayishi va tafovuti. Masshtabga doimiy qaytish (CRS) ishlab chiqarish funksiyalari. Faktorlarni almashtirish va "silliq"	2

	ishlab chiqarish funksiyalari. Faktorlarni almashtirishning avtomatik barqarorlashtiruvchi ta'siri. Barqaror holatning qiyosiy statikasi. Faktor narxlari va daromadlarning taqsimlanishi. [1,3]	
M8	O'sish va rivojlanishning soda modeli. Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlar o'rtasidagi iqtisodiy o'sish. Faoliyat jarayonidagi ta'limning Pol Romer modeli. Lukas modeli. Mahsulot sifatining o'zgarish modeli. Iste'mol tovarlar turlarini kengaytirish asosida endogen iqtisodiy o'sish modeli. [1]	2
M9	O'sish va rivojlanishning soda modeli. Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlar o'rtasidagi iqtisodiy o'sish. Faoliyat jarayonidagi ta'limning Pol Romer modeli. Lukas modeli. Mahsulot sifatining o'zgarish modeli. Iste'mol tovarlar turlarini kengaytirish asosida endogen iqtisodiy o'sish modeli. [1]	2
M10	Tugallangan ikki turdagi iqtisodiyot. Iqtisodiy o'sishda ijtimoiy-iqtisodiy modellar. Janubiy Koreyaning samarali rivojlanish tajribasi. O'sishning sekinlashish sabablari. [1,4]	2
M11	Tugallangan ikki turdagi iqtisodiyot. Iqtisodiy o'sishda ijtimoiy-iqtisodiy modellar. Janubiy Koreyaning samarali rivojlanish tajribasi. O'sishning sekinlashish sabablari. [1,2]	2
M12	Ijtimoiy infratuzilma va uzoq muddatli iqtisodiy ko'rsatkichlar. Investitsiya bozori va uni shakllantirish muammolari. Mamlakatga xorijiy investitsiyalar shaklidagi investitsion faoliyatni rag'batlantirishning ilmiy-nazariy asoslari. Investitsiyalarni iqtisodiy o'sishga ta'siri. O'zbekistonda xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalarning iqtisodiy o'sishga ta'siri. [1,5]	2
M13	Aholi va mustahkam iqtisodiy o'sishning manbalari. Ijtimoiy rivojlanish nazariyasining metodologik asoslari. Tomas Robert Maltusning iqtisodiy g'oyalari. Aholi daromadlari va uning tarkibi. Aholi turmush darajasi va uning ko'rsatkichlari. Daromadlar tengsizligi va uning darajasini aniqlash. O'zbekistonda davlat ijtimoiy siyosatining asosiy yo'nalishlari. [1,4]	2
M14	Aholi va mustahkam iqtisodiy o'sishning manbalari. Ijtimoiy rivojlanish nazariyasining metodologik asoslari. Tomas Robert Maltusning iqtisodiy g'oyalari. Aholi daromadlari va uning tarkibi. Aholi turmush darajasi va uning ko'rsatkichlari. Daromadlar tengsizligi va uning darajasini aniqlash. O'zbekistonda davlat ijtimoiy siyosatining asosiy yo'nalishlari. [1]	2

M15	Urbanizatsiya. Urbanizatsiya jarayonining global va regional jihatlari. O'zbekistonda o'sish va urbanizatsiya. Aholining takror hosil qilinishi va uning turlari. Aholi migratsiyasi va uning tasnifi. Mehnat migratsiyasini iqtisodiy o'sishga ta'siri. [1,2]	2
	Amaliy mashg'ulot (A)	30
A1	Iqtisodiy o'sish faniga kirish	2
A2	Solov modeli	2
A3	Tutash avlodlar iqtisodiy o'sish modeli	2
A4	Fiskal siyosat	2
A5	G'oyalar iqtisodiyoti	2
A6	O'sish dvigateli	2
A7	To'liq bir tarmoqli neoklassik o'sish modeli	2
A8	O'sish va rivojlanishning soda modeli	2
A9	O'sish va rivojlanishning soda modeli	2
A10	Tugallangan ikki turdagi iqtisodiyot	2
A11	Tugallangan ikki turdagi iqtisodiyot	2
A12	Ijtimoiy infratuzilma va uzoq muddatli iqtisodiy ko'rsatkichlar	2
A13	Aholi va mustahkam iqtisodiy o'sishning manbalari	2
A14	Aholi va mustahkam iqtisodiy o'sishning manbalari	2
A15	Urbanizatsiya	2

6.	Mustaqil ta'lim topshiriqlari*	90
1	Iqtisodiy o'sish va infratuzilma rivoji	6
2	Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlar o'rtasidagi o'sish tafovutlari	6
3	Iqtisodiy o'sish va globalizatsiya	6
4	Iqtisodiy siyosat va uning o'sishga ta'siri	6
5	Soliq siyosati va o'sish	6
6	Pul-kredit siyosati va o'sish sur'atlari	6
7	Xususiy sektor va tadbirkorlikning iqtisodiy o'sishdagi o'rni	6
8	Davlatning iqtisodiy o'sishdagi roli	6
9	Iqtisodiy o'sish va kambag'allik	6
10	Barqaror o'sish va ekologik muammolar	6
11	Iqlim o'zgarishi va iqtisodiy o'sish	6
12	Innovatsion iqtisodiyot va raqamli texnologiyalar	6
13	Iqtisodiy o'sish strategiyalari: qisqa va uzoq muddatli yondashuv	6
14	Xalqaro tashkilotlar va ularning o'sishga ta'siri (Jahon banki, XMF va boshqalar)	6
15	Iqtisodiy inqirozlar va ularning o'sishga ta'siri	6